

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Arbejdstilsynet

Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

12. september 2023

Sag

20230060761/3

Ansvarlig:
Lise Fangel

CVR 10172748

Side 1/5

Udtalelse til departementet vedrørende klage over afgørelse om aktindsigt

Hermed fremsendes udtalelse vedrørende klage af 31. august 2023 fra Hans Erik Meyer (HEM) over Arbejdstilsynets afgørelse af 23. august 2023 om afslag på aktindsigt i politianmeldelse med Danish Crown i forbindelse med en arbejdsulykke på et slagteri.

Arbejdstilsynet har vurderet sagen igen og det er tilsynets vurdering, at afgørelsen om afslag på aktindsigt skal fastholdes.

Klagen videresendes derfor til Beskæftigelsesministeriets departement til vurdering, jf. offentlighedslovens § 37.

Arbejdstilsynets bemærkninger til klagen

Sagsfremstilling

Arbejdstilsynet har undersøgt en arbejdsulykke med dødelig udgang, som skete den 13. juni 2023 på Danish Crown i Blans ved Sønderborg. Arbejdstilsynet har afgivet en række påbud om overtrædelse af arbejdsmiljøreglerne til Danish Crown vedrørende ulykken og den maskine, som ulykken skete ved.

HEM har løbende fået aktindsigt i disse dokumenter, som ligger på en tilsynssag vedrørende ulykken.

I forlængelse af Arbejdstilsynets administrative reaktioner, har Arbejdstilsynet oprettet en straffesag vedrørende ulykken. Arbejdstilsynet har efter afslutning af den juridiske vurdering i straffesagen fremsendt en indstilling (anmeldelse) til Syd og Sønderjyllands Politi om, at der rejses tiltale mod Danish Crown for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen med baggrund i den skete arbejdsulykke. Sagen er fortsat under vurdering hos politiet.

Ved telefonsamtale den 21. august bad Hans Erik Meyer (HEM) om aktindsigt i Arbejdstilsynets indstilling til politiet vedrørende ulykken.

Arbejdstilsynet traf den 23. august 2023 afgørelse om, at Hans Erik Meyer ikke kunne få aktindsigt i indstillingen, idet denne er en del af Arbejdstilsynets straffesag vedrørende ulykken. Arbejdstilsynet vejledte i afgørelsen om muligheden for at få aktindsigt hos politiet efter reglerne i retsplejeloven.

HEM har den 31. August klaget over afgørelsen. Han anfører, at *'Det fremgår af afvisningen at Arbejdstilsynet skal gøre opmærksom på, at der kan være mulighed for at få aktindsigt hos politiet efter reglerne i retsplejeloven. Dette er blevet afvist af Syd og Sønderjyllands Politi, ind til sagen er afsluttet. Derfor kommer anmodningen om aktindsigt for at fremme erstatningssagen.'*

Arbejdstilsynet har den 6. september 2023 kvitteret for klagen.

Vurdering af afgørelsen

Afgørelsen om afslag på aktindsigt er hjemlet i § 19, stk. 1, i offentlighedsloven. Afgørelsen var begrundet med, at dokumenter i sagen ikke er omfattet af retten til aktindsigt, idet dokumenterne indgår i en straffesag.

Følgende fremgår af Justitsministeriets Vejledning nr. 9847 af 19. december 2013 om lov om offentlighed i forvaltningen:

5.1.1 Efter § 19, stk. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke sager inden for strafferetsplejen.

Med begrebet "sager inden for strafferetsplejen" forstås alle sager vedrørende gennemførelse af strafferetlige retsfølger, herunder også de sager, der efter særlig hjemmel behandles af andre forvaltningsmyndigheder end politi og anklagemyndighed.

(...)

Bestemmelsen omfatter ikke blot sager vedrørende enkeltpersoner, herunder enkeltmandsejede virksomheder, men også sager, der vedrører juridiske personer (selskaber mv.).

Bestemmelsen gælder både for sager hos politi og anklagemyndighed og for sager hos andre myndigheder, som kan afslutte straffesager (ved administrative bødeforelæg). Den gælder også for sager, som en myndighed mv. overgiver til politiet til efterforskning (fra det tidspunkt, hvor der træffes beslutning om at indgive politianmeldelse).

På baggrund af ovenstående er det Arbejdstilsynets vurdering, at indstillingen om retslig tiltale mod Danish Crown for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal undtages efter offentlighedslovens § 19, stk. 1, idet sagen skal betragtes som en sag inden for strafferetsplejen.

Særligt om meroffentlighed

Følgende fremgår af Justitsministeriets vejledning:

5.1.2. Retsvirkningen af, at en sag er omfattet af § 19, stk. 1, er, at samtlige sagens dokumenter og oplysninger er undtaget fra retten til aktindsigt. Dette gælder uanset, om der i sagen foreligger dokumenter, som hvis de havde foreligget i en anden sammenhæng, havde været undergivet aktindsigt.

På trods af at alle dokumenter og oplysninger i en sag inden for strafferetsplejen er undtaget fra retten til aktindsigt, vil en forvaltningsmyndighed efter lovens § 14, stk. 2, om meroffentlighed i praksis kunne meddele en vis begrænset indsigt i sager om strafferetlig forfølgning af juridiske personer. Der vil således efter omstændighederne kunne gives adgang til f.eks. oplysninger om den juridiske persons identitet, og hvilken lovovertrædelse sagen vedrører.

HEM har via Arbejdstilsynet kendskab til indstillingen til politiet. HEM har herudover fået fuld aktindsigt i de påbud, som Arbejdstilsynet har givet til Danish Crown, og herved viden om hvilke overtrædelser af arbejdsmiljøreglerne, som Arbejdstilsynet har vurderet, at der er tale om.

Arbejdstilsynet har overvejet, om der kunne gives yderligere aktindsigt i straffesagen efter meroffentlighedsprincippet.

Arbejdstilsynet har dog vurderet, at de hensyn, der begrundet undtagelserne af de pågældende oplysninger fra retten til aktindsigt, taler imod. Hensynet til retshåndhævelsens effektivitet, herunder navnlig til efterforskningen, vægter højt. Dette hensyn er kvalificeret og tungtvejende, idet politiet skal have mulighed for at undersøge og vurdere sagen på baggrund af Arbejdstilsynets indstilling.

Arbejdstilsynet er opmærksom på, at der formentlig verserer en arbejdsskadesag (erstatningssag) og at HEM har en opfattelse af, at aktindsigt i den uafsluttede straffesag ville betyde noget for mulighederne for erstatning og hurtigheden af erstatningssagen.

Arbejdstilsynet vurderer dog, at ved afvejning af de to hensyn, vejer det tungest, at politiet skal have mulighed for at vurdere straffesagen uden at eventuelle vurderinger og overvejelser kommer til offentlighedens kendskab.

Arbejdstilsynet vurderer i øvrigt ikke, at indsigt i tilsynets indstilling til politiet ville betyde mere i en erstatningsretlig sammenhæng end de påbud og det materiale i øvrigt, som HEM har fået fuld aktindsigt i. Vurderingen af, om virksomheden eventuelt har handlet groft uagtsomt, vil først være fastslået, når straffesagen er endeligt afsluttet hos politiet eller ved domstolene.

Særligt om afsnit i afgørelsen om § 79, stk. 2

Arbejdstilsynet skal knytte en bemærkning til et afsnit i afgørelsen om arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2.

Afsnittet indsættes i *alle* Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt af hensyn til beskyttelsen af den særlige tavshedspligt, som Arbejdstilsynet har i arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2.

Det er nærmere beskrevet i Arbejdstilsynets instruks om aktindsigt, afsnit 13. Forholdet til tavshedspligt og Arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, som ligger på tilsynets hjemmeside. Heraf fremgår bl.a. følgende:

Beskyttelsen i arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, omfatter ansatte. Tavshedspligten har til formål at sikre en ansat, som klager eller afgiver oplysninger, der har karakter af klage til Arbejdstilsynet over arbejdsmiljøforhold på virksomheden,

mod, at Arbejdstilsynet videregiver oplysninger om klagen til arbejdsgiveren eller andre.

Side 4/5

Beskyttelseshensynet bag arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, er, at en ansat der klager over arbejdsmiljøforhold på sin arbejdsplads, ikke skal risikere ansættelsesretlige eller andre repressalier på grund af klagen.

Hensynet bag bestemmelsen er derudover at sikre, at ansatte frit kan klage til Arbejdstilsynet over arbejdsmiljøet. Dette er vigtigt, da klager er et væsentligt element i Arbejdstilsynets prioritering af tilsynsressourcerne. Reglen betyder samtidig, at en ansat altid uden risiko kan henvende sig til Arbejdstilsynet uden at være anonym, hvilket giver Arbejdstilsynet mulighed for at vende tilbage til klager, for at få yderligere og supplerende oplysninger for derved at kunne prioritere og planlægge tilsyn bedst muligt.

Bestemmelsen om den særlige tavshedspligt betyder, at de forhold, der er omfattet af bestemmelsen, ikke på noget tidspunkt er undergivet offentlighed. Offentlighedslovens § 35 giver Arbejdstilsynet mulighed for at begrænse pligten til at meddele oplysninger med henvisning til den særlige bestemmelse om tavshedspligt i arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2. Arbejdstilsynet giver derfor afslag på aktindsigt i klager eller dokumenter, som henviser til en klage. Arbejdstilsynet henviser i den forbindelse i alle sager om aktindsigt til offentlighedslovens § 35 jf. arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2.

I alle tilfælde, hvor Arbejdstilsynet træffer afgørelse om aktindsigt, skal der altid indsættes en tekst om, at der kan være flere dokumenter i sagen end dem den, der anmoder om aktindsigt, har modtaget.

Tekststykket skal have følgende ordlyd:

Arbejdstilsynet skal gøre opmærksom på, at tilsynet har en særlig tavshedspligt vedrørende klager over arbejdsmiljøforhold på arbejdspladsen, jf. arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2. Det betyder, at Arbejdstilsynet ikke kan udlevere og give aktindsigt i oplysninger om klager over arbejdsmiljøet eller i øvrigt udtale sig om, hvorvidt der er modtaget en klage, jf. offentlighedslovens § 35 jf. arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2.

Ved den hypotetiske formulering undgår Arbejdstilsynet at bekræfte, at tilsynet har modtaget en klage. Hvis teksten udelukkende indsættes i afgørelser om aktindsigt i sager, hvori der er klaget, ville Arbejdstilsynet de facto bekræfte at der er modtaget en klage. Derfor indsættes teksten i alle afgørelser om aktindsigt.

Særligt om klagevejledningen

Det fremgår af afgørelsen om aktindsigt af 23. august 2023, at afgørelsen kan påklages til Arbejdstilsynklagenævnet.

Klagevejledningen burde have angivet Beskæftigelsesministeriet som klagemyndighed, hvilket beklages. Dette har Arbejdstilsynet dog rettet op på i forbindelse med, at Arbejdstilsynet har vurderet sagen igen.

Arbejdstilsynet fastholder sin vurdering og finder at afgørelse af 23. august 2023 bør fastholdes.

Der vedlægges følgende bilag:

Side 5/5

- Arbejdstilsynets afgørelse om aktindsigt af 23. august 2023
- Klage af 31. august 2023
- Tidligere afgørelse af 17. august 2022 fra departementet

Venlig hilsen

Lise Fangel
Chefkonsulent